№ 23

GAZETA PORANNA.

WARSZAWA.

Niedziela dnia 24 Stycznia 1841 roku.

Piśmiennictwo Krajowe, najtańszy tygodnik literacki w Warszawie razem z Gazetą Poranną przy któréj wychodzi, kosztuje na mies. zł. 2 gr. 20 bez roznoszenia. Kantor główny w Star. Teatrze Nr. 1790.

Londyn 12 *stycznia.* Książę Jerzy Cambridge udał się wczoraj do zamku Windsor, w celu odwiedzenia królowéj.

Tutejsze dzienniki, mimo rozmaitość barw, zadowolone są mocno mowami Krola Francyi, z okazyi nowego roku mianemi i z radością widzą w nich rękojmię utrzymania pokoju. Lecz przeciwnie z drugiéj strony rodzaj i sposób, w jaki niektóre francuzkie dzienniki zdanie swoje o mowach tych objawiły, bardzo prassę angielską zasmuca.

Zaciąg do armii lądowéj ciągle, mianowicie w Irlandyi, postępuje; rekrutów przeznaczają po większéj części do Indyi, dokąd wkrótce dwa pułki odpłyną. Najtrudniéj jest dostać ludzi zdatnych do artylleryi.

Morning Herald mniema, że Indye wschodnie są mocnym punktem oparcia się Anglii; małych bowiem tylko potrzeba usiłowań dla podbicia całéj przestrzeni pendszabu Lahory i Afghanistanu, lecz ważniejszą jest rzeczą mądrze Indyami rządzić, niż obszerność ich pomnażać.

Morning Post donosi, że kupcy angielscy rachują na bezpośredni z Chinami handel i że okręt kupiecki wkrótce z ładunkiem do Tschusan wyruszy.

O'Connell, na ostatniém posiedzeniu repealów w Dublinie, podał znowu projekt utworzenia ogólnego funduszu na potrzeby repealów i wniósł, aby każdy z mieszkańców Irlandyi ofiarował tylko jeden szylling rocznie, co utworzy 250,000 funt. sterl.

Angielski filantrop, Pan J. Crabb, znakomity z ucywilizowania angielskich i szkockich cyganów, 4 stycznia odprawił w Londynie dwónaste posiedzenie poprawionych i okrzesanych cyganów. Na téj rzadkiéj uroczystości znajdowało się 200 i 110 cyganów wędrujących, lecz z tych, którzy są już ucywilizowani, żaden nie był obecnym, jedni bowiem byli w służbie, drudzy zaś wstydzili się ujrzeć tam dawnych towarzyszów swego koczującego życia. Befstyk i plumpuding bardzo im smakowały, a jednak dwie tylko rodziny objawiły chęć zaniechania wędrownego życia. Po posiłku udzielono każdemu indywiduum wełniane pokrycie i parę pończoch, oraz po exemplarzu pisma S. każdéj rodzinie, któréj dotąd na niém zbywało.

Dziś przybyli tu posłowie prezydenta zjednoczonych stanów Ameryki, a piérwsze wrażenie, jakie przybycie to na giełdzie tutejszéj sprawiło, przyjaznie i zaspokajająco pod względem Anglo-amerykańskiego sporu granicznego, brzmiało. Wiadomości z Hawany pod 23 listop. dość niekorzystne dają wyobrażenie o stanie teraźniejszym rzeczy-pospolitéj mexykańskiéj, która mocno ku upadkowi zdaje się nachylać.

Pewne towarzystwo otrzymało patent swobody na brukowanie ulic gummą elastyczną. Na drewnianéj podstawie ma być rozciągnięta kilko-calowa warstwa gummy elastycznéj, z opiłkami i trocinami żelaznémi zmięszana. Taka kompozycya ma się opiérać wszelkim działaniom powietrza i doskonały bruk stanowić

Paryż d. 13 *stycznia*. Z porządku przedmiotów roztrząsanych na posiedzeniu izby deputowanych, przypadło dziś odczytanie raportu kommissyi do oznaczenia kredytu 140 milionów fran., na obwarowanie Paryża. Pan Thiers wstąpił na mownicę o godzinie 4 i zaczął czytać niezmiernie długi raport. Odejście poczty nie dozwala nam dać dziś chociaż krótki rozbiór raportu tego.

Commerce, mówiąc o wczorajszéj telegraficznéj depeszy, względem pokoju, z rzecząpospolitą Argentyńską zawartego, następujące czyni uwagi: »Wypadki w *Buenos Ayres* zdają się dla nas w równie niepochlebny sposób, jak interesa wschodnie, być ukończonémi. Równie upokorzeni będziemy w Ameryce, jak upokorzeni jesteśmy w Europie. Tu przynajmniéj zwijamy żagle przed cztérema wielkiémi mocarstwami; lecz w Ameryce ustępujemy małemu, nędznemu tyranowi. Ostatnie wiadomości z Rio de la Plata sięgają d. 13 *paźd.*; przywiózł je do *Coves* okręt angielski. Miasto *Buenos Ayres*, które *Rozas* opuścił dla wyjścia w pole, było teatrem okropnego nieporządku i przerażających mordów. Przeszło 200 osób w ostatnich dwóch tygodniach zabitych zostało, a między niémi 2 Francuzów. *Rozas* rozkazał sprzedaż dóbr każdego obywatela, który wyszedł z kraju, lub nie sprzyjał federalistom, kobiéty nawet posądzone o przeniewierzenie się ich mężów, nie uszły prześladowania. Wiele z nich nago po ulicach oprowadzano, haniebnie z niémi się obchodząc, między innémi tego losu doznały małżonki Władysława Martinez i Baldomera Garcyasa. Nie tylko w stolicy lecz i na prowincyi mordy liczne popełniano, całą rodzinę, z 8 osób złożoną, zgładzono oraz porwano oficera francuzkiego nazwiskiem Gineste, który na brzegu spoczywał. Przytaczamy tu nazwiska dla nadania pewności wszyskim naszym doniesieniom. Czyny te wystawują w niekorzystném świetle pobłażanie i obojętność, jaką argentyńskim tyranom okazywaliśmy. Gdy naród jęczał pod tą władzą krwi i okropności Rozas stał w Santos Lugares, wzmacniając obóz z 4.000 ludzi złożony. Armia wyzwolenia ciągle naprzód postępowała, nic nie przedsiębiorąc stanowczego. Jenerał La-Valle wrocił z wyprawy do *Santa Fé*; pobił on jenerałów Garçon i Lopez. Jenerał Lamadrid, zbuntowawszy północne prowincye, szedł do Kordowy, mniemano, że za zblizeniem się jego, miasto to powstanie i wtedy nic już jego połączeniu się z jenerałem Lavalle przeszkadzać nie będzie Rozas byłby wówczas miał naprzeciw sobie wszystkich swoich nieprzyjaciół. Energiczna demonstracya, ze strony wojska francuzkiego, w takiém rzeczy położeniu dostateczną byłaby do zadania ostatecznego ciosu tyranowi. Okoliczności zupełnie sprzyjały, lecz właśnie w téj chwili, w któréj zguba Rozasa zdawała się nieochybną, uradzano, aby z nim do zgody przystąpić. Na nieszczęście za nadto pewno jest, że Admirał Mackau, w przybyciu którego niejakie pokładano nadzieje, miał formalny rozkaz układania się. Na próżno 1200 przeszło Francuzów podało do niego prośbę w Montevideo, aby się wstrzymał od zgody z taką poczwarą. Mimo nowych »przewinień, mimo publicznego zdania, tak żywo się objawiającego, mimo wątpliwego położenia Rozasa, Admirał wytrwał w swojém przedsięwzięciu i 10 paź. udał się do Montevideo, w zamiarze użycia pośrednictwa angielskiego posła w nowych układach z argentyńskim tyranem. Niepodobna tu wyrazić całéj niechęci naszych korrespondentów w Montevideo, dosyć, że cała francuzka ludność wrzała niechęcią przeciw Admirałowi Mackau i jego instrukcyom. Skompromittowaliśmy imie francuzkie, wystawując naszych sprzymierzeńców naszych, których do powstania nakłanialiśmy. Żądając zgody z taką jak Rozas potworą, armią wyzwolenia na ofiarę stawiamy. W Ameryce, jako też w Europie i na wschodzie daleko lepiéj być nieprzyjacielem jak sprzymierzeńcem Francyi. Tym razem nikt nam nie powié, że tę nową ofiarę ponoru naszego ponieśliśmy w interesie rodzaju ludzkiego.

Giełda 13 *stycznia*. Dziś podniosły się nieco renty francuzkie; lecz nie można było

temu prawdziwéj naznaczyć przyczyny. Są spekulanci, którzy mniemają, że izba parów odrzuci projekt obwarowania Paryża, jeżeliby go izba deputowanych przyjęła.

Brunswick 15 *stycz.* Zebranie towarzystwa niemieckiego badaczów natury w r. 1841 odbędzie się w mieście naszém. Czynią tu stosowne przygotowania.

Lizbona 3 *stycz.* Dziś Królowa zagaiła posiedzenia Kortezów, mową od tronu w któréj objawiła zgromadzonym kortezom, że powodem ich zwołania jest kwestya o żegludze na rzece *Duero*, dającéj powód obawy, aby nie zostały zerwane związki przyjaźni, obu sąsiednim narodom wiele zapewniające korzyści. Dodała, że dla ukończenia spokojnego téj sprawy, wezwała pośrednictwa Królowej Angielskiéj, którego jeżeliby Hiszpania przyjąć nie chciała, przedsięwzięła stosowne kroki do postawienia kraju swojego w stanie obronnym.

Rhodos 26 *grudnia.* Następujący wypadek wielkie tu sprawił wrażenie: Mała angielska galeotta, Izabella, któréj poruczono ukończenie wodnego planu tutejszego morza, przybyła tu d. 14 b. m. Nazajutrz dostrzegli majtkowie, że jeden turecki żołnierz, chciał ukraść kawałek miedzi, którą okręt był pobity. Gdy to dało powód do sporu między angielskiemi marynarzami, a żołnierzami i majtkami znajdującego się tam tureckiego okrętu, pospieszył natychmiast na ląd kapitan galeotty, aby złym skutkom zapobiedź, lecz skoro tylko wstąpił na ląd, oficer turecki i kilku żołnierzy obalili go na ziemię. Jednak podniósł się i co rychléj do konsulatu udał, a w nieobecności Vice - Konsula, udał się z jego synem do Baszy i żądał zadosyć uczynienia. Basza aresztował oficera tureckiego, a kapitanowi przyrzekł zadosyć uczynić, skoro Konsul powróci. Za przybyciem konsula zwołano radę nadzwyczajną, wyrokiem któréj oficera tureckiego na degradacyą i bastonadę skazano, lecz gdy przystąpiono do wykonania wyroku, konsul, Pan Wilkinson, prosił o łaskę dla oficera. Tak szlachetny postępek wprawił wszystkich w podziwienie; pospieszono zatém ze złożeniem mu publicznego podziękowania.

Bejrut 18 *listop.* Udało się Ibrahimowi baszy cofnąć z resztą wojska do Damaszku, lecz niedługo zdoła on się tam utrzymać, ponieważ co chwila obawiać się musi powstania nieukontentowanych mieszkańców, jeżeli spokojniejsza ich część, z obawy aby miasto nie zostało oddane na rabunek i zniszczenie rozkiełznanemu żołnierstwu, nieużyje.

Makao 15 *pazdz.* Spodziewają się, że wkrótce zawarty będzie traktat handlowy z Chinami, a to pod wpływem Lorda Auckland, jeneralnego gubernatora Indyj wschodnich. Głoszą także że Admirał Elliot miasto Ningpo, nie, zaś Kanton, za punkt układania się obrał.

Ogłoszono tu ukaz cesarski, którym monarcha państwa niebieskiego nakazuje swojemu ministrowi Keszer udać się do Kantonu, dla układania się z Anglikami. Rozkazuje oraz Kommissarzowi Lin rozesłać 500 sztuk proklamacyi, dla zawiadomienia nadbrzeżnych prowincyj o stanie obecnym rzeczy, oraz niestrzelać do statków angielskich, lecz je na pilnéj mieć baczności.

Niektóre okoliczności i wyrażenia Admirała Elliot w Tschuzan każą wnosić, że z narad swoich z pełnomocnikiem cesarskim Keszer, stanowczego załatwienia spraw nie spodziewa się i że tylko przyjaznym sposobem starać się będzie otrzymać wywóz herbaty z teraźniejszéj pory roku, a układy o całą kwestyą na przyszłą wiosnę znowu się w pobliżu Pekinu rozpoczną. W ukazie cesarskim objawia się raczéj chęć oddalenia znakomitych sił morskich, aniżeli miłość sprawiedliwości.

Tschusan 30 *września.*—Wpadliśmy w matnią, mówią znajdujący się tu Anglicy.—W tak dalekie wysłani strony i z tak znacznemi siłami, aby załatwić spór angielskiego i chińskiego rządu, znowu staremu Linowi, który, jak Cesarz przyznaje, oszukuje go, pod rozstrzygnienienie oddani jesteśmy. Jakaż dla nas nadzieja, patrząc na ciągłe rekursa Lina do Cesarza i Admirała Elliot do Lorda Auckland?—Od-

włoka, obłuda i przewrotność, są to cechy, któremi zwykle odznacza się dyplomatyka chińska, a układy w Kantonie tego samego zapewne będą ducha. Sam Tallejrand nie łatwo byłby z Chińczykami do końca trafił, tém mniéj zatém nasz prosto-duszny i otwarty admirał. Chytrzy Chińczycy wiedzą, że od października do marca żaden statek przybyć tu nie może, a paropływy jedynie na przyszłe lato uciskać ich będą w stanie, przeto podstęp oddalenia wyprawy od brzegów, przez czas trwania wiatru północnego, jest wyborny. W Anglii czytają bez wątpienia rozmaite o cudowném naszém powodzeniu raporta, ale zapłata wynagrodzenia za opium i powrót handlu zawsze równie dalekie, a czy Lantow, czybyśmy Tschuzan przyjęli zawsze musielibyśmy doznawać samych tylko uciemiężeń i przykrości ze strony rządu w Kantonie. Przed rokiem jeszcze Lord Palmerston zmuszonym będzie wysłać do ujścia Peiho oficera mniéj ulegającego, i ze ścislejszemi rozkazami, jak nasz admirał. Odesłani do rządu w Kantonie będącego powodem naszych użaleń, jesteśmy tylko wystawieni na śmiech, bośmy chybili skutku zabiegów naszych, mając zręczność zajęcia stosownéj i godnéj względem Chin postawy. O jak to smutno!

OBWIESZCZENIE.

Urząd Municypalny Miasta Warszawy.

W zastosowaniu się do przepisów Lombardowi tutejszemu służących, podaje do wiadomości Publicznéj a mianowicie osób interessowanych:

1. Że licytacya na fanty w rzeczonym Lombardzie zastawione, jako to: na srebro różnego gatunku i rozmaitych kształtów, na sygnety, brylanty, perły, zegarki, suknie, bieliznę stołową i wszelkiego rodzaju kosztowności, których właściciele w oznaczonym czasie nie wykupili lub prolongować zaniedbali, rozpocznie się w dniu 17 lutego (1 Marca) r. b. i aż do czasu zupełnego onych wyprzedania codziennie od godziny 8 z rana do 1 z południa w zwykłym lokalu Lombardowym w Ratuszu Głównym, odbywać się będzie, życzący więc sobie nabycia rzeczonych przedmiotów, zechcą się znajdować w miejscu i czasie wyżéj oznaczonem; wszelkie zakupione fanty zaraz po przybiciu kupna srebrem lub biletami bankowemi płacone będą.

2. Że termin ostateczny do wykupienia lub prolongowania wzmiankowanych fantów pod licytacyą poddanych do dnia $^{8}/_{20}$ Lutego r. b. oznaczonym został i dla tego interessowani, a mianowicie właściciele takowych fantów przed upłynieniem powyższego terminu do kassy Lombardu o wykupienie lub prolongowanie zgłosić się są obowiązani.

3. Że wszyscy którzy nie wykupiwszy dotąd fantów swoich w czasie przyzwoitym, tyle jeszcze mimo niniejszego ostrzeżenia na własny interes obojętnymi się staną iż nie będą korzystać z czasu wyżéj oznaczonego do wykupienia lub prolongowania zostawionego, a mianowicie którzy takowego wykupna lub prolongacyi przed dniem $^{8}/_{20}$ Lutego r. b. nie dopełnią, sami sobie przypiszą winę gdy pomienione fanty niezawodnie sprzedane zostaną.

4. Aby się nikt z osób interessowanych niewiadomością o niniejszém obwieszczeniu w czasie wymawiać nie mógł takowe przez pisma publiczne jako to Gazetę Rządową, Warszawską, Codzienną, Poranną, Korrespondenda i Kuryera Warszawskiego trzykrotnie do wiadomości publicznéj podane, niemniéj przez przylepienie drukowanych Exemplarzy onego w miejscach publicznych i obwołanie po mieście przy odgłosie trąby ogłoszone zostanie.

W Warszawie d. $^{6}/_{18}$ Stycznia 1841 roku.

p. o. Prezydenta *Grajbner.*

Sekretarz Jeneralny *G. Jabołkowski.*

Wielki teatr. — Dziś opera czarodziejska, *Koń Spiżowy*; i Tańce.

Teatr Rozmaitości. Dziś 5ty raz komedya *Córka Adwokata*, 41 raz *Niezgody domowe.*